

Nr 273.

Af herr **Olsson** i Berg, *i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län.*

Vid granskning af Kungl. Maj:ts proposition nr 64 finner man, att domänstyrelsen ställt sig tveksam om afyttring af *samtliga* torpen och framhållit, att genom vissa torps bibehållande dels den kvarvarande egendomen skulle erhålla en bättre ägofigur, än eljest blefve fallet, dels ock emedan det i en framtid kunde blifva af betydelse för kronan att äga strandrätten vid Nordre älf orubbad. Det kan därjämte framhållas ytterligare två skäl, hvarför ett sådant kvarhållande af vissa torp vore önskvärdt: genom den nu forcerade föryttringen af torp undandrager man från egendomen en stor del af dess hittillsvarande arbetskraft, hvilket medför, såsom uppskattningsinstrumentet visar, nödvändigheten att uppföra ett flertal nya arbetarebostäder, vidare afskär man den ifrågasatta, af egendomens skogsområde bildade kronoparken helt och hållet från dess naturliga förbindelse med älfven.

Att detta icke kan vara ett rätt aktgifvande på vikten af goda afsättningsvägar för kronoparkens framtida afkastning förefaller mig påtagligt. Äfven för kronoparkens rätta skötsel kan tillgång på arbetskraft visa sig behöflig, i all synnerhet som vissa torpare till följd af läget helst uppsöka det närbelägna Kungälf för att få arbetet högre betaldt.

Om nu en del torp fortfarande komme att bibehållas vid gården, skulle antalet här bildade egna hem blifva mindre, än om kungl. propositionen helt bifalles, hvilket ju kan synas mindre tilltalande, då det för visso är önskvärdt att i så vidsträckt mån som möjligt bilda egna-

hems-lägenheter af kronodomänerna. Men å andra sidan synes det rent af oklokt att, då hufvudgården och skogsområdet fortfarande behållas af kronan, frånsälja strandområdet till Nordre älf, hvilket säkerligen aldrig skulle kommit på fråga, i händelse enskild varit ägare af gården.

I frågans nuvarande läge tilltror jag mig icke att utöfver förslaget föreslå styckning i utkanterna på egendomen sådan den nu är föreslagen att bibehållas som arrende, för att såmedelst göra utbyte mot en del torp. Men det erbjuder sig här faktiskt ett osökt tillfälle att låta äfven dessa torpare komma till sin rätt att spekulera på egna jordbruk. Ej mindre än 11 nya jordbrukslägenheter i närheten af järnvägsstationen föreslås till nybildning å Kastellegårdens nuvarande område. Torparne ha sålunda äfven här ett mycket lämpligt tillfälle, om de så hellre vilja, att skaffa sig egna hem. Och de kunna t. o. m. på lämpligt sätt själfva deltaga i dessas anordnande och bebyggande, om de nu under två år bibehålla sina torp och samtidigt ordna med bebyggande af den eventuellt inköpta lägenheten. Jag vill förorda, att de vid sådan spekulation kunde tillerkännas visst företräde framför andra.

Den arrendeminskning, som arrendatorn vid sådan ändrad disposition kan tillerkännas, måste i sin ordning vederbörligen justeras.

Med anledning af det anförda vågar jag hemställa,

att Riksdagen behagade besluta, att vid utarrenderingen af Kastellegården nr 1 med underlydande de till försäljning föreslagna lägenheterna nr 24—32 (Ch—Cq) bibehållas vid arrendet och arrendatorns afdrag för mistning af afkastning från försålda torp i anledning däraf vederbörligen rättas.

Stockholm den 22 mars 1912.

Cornelius Olsson.

I motionens syfte instämmer

Herman Andersson.